

Kod przedmiotu,**Kierunek**

Instrumentalistyka.

Specjalność

Muzyka kościelna

Typ przedmiotu

Kierunkowy

Wymagania wstępne

Umiejętność gry na organach na poziomie szkół organistowskich, liceów muzycznych lub szkół muzycznych II stopnia.

Wymagania końcowe

Egzamin dyplomowy – wykonanie recitalu dyplomowego.

Cele kształcenia

- Zapewnienie studentowi harmonijnego rozwoju jego muzycznych i technicznych umiejętności przy opanowywaniu warsztatu wykonawczego.
- Doskonalenie warsztatu poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia;
- Doskonalenie umiejętności właściwego odczytywania tekstu nutowego.
- Kształtowanie świadomości w dziedzinie sztuki wykonawczej w zakresie kreowania dzieła muzycznego oraz krytycznej oceny własnych osiągnięć.
- Uświadamianie podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów.
- Odpowiednie ukształtowanie w sferach intuicji, wyobraźni i wrażliwości muzycznej.
- Wdrażanie do pojmowania i realizowania różnych elementów interpretacji dzieła muzycznego w zakresie struktur melodycznych, harmonicznym i metro rytmicznych, takich jak agogika, dynamika, artykulacja, akcentacja, frazowanie, ornamentacja, registracja, aplikatura, pedalizacja, itp.
- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności solowej gry na organach w stopniu zaawansowanym.
- Przygotowanie do samodzielnej pracy nad praktycznym poszerzaniem zróżnicowanego repertuaru organowego, przydatnego i wykorzystywanego w zawodzie muzyka kościelnego.

Treści programowe nauczania

- Ramowy program studiów I stopnia w specjalności muzyka kościelna, dostosowywany do indywidualnych potrzeb i możliwości studentów, obejmuje analizę oraz praktyczną realizację utworów stanowiących reprezentatywny wybór literatury organowej o charakterze użytkowym i koncertowym, znajdującej zastosowanie podczas muzycznej oprawy liturgii kościoła rzymskokatolickiego i (lub) protestanckiego.
- Preferowane jest studiowanie kompozycji organowych mających zastosowanie w liturgii, takich jak preludia, fugi, toccaty, fantazje, postludia, a także różne formy oparte na chorale gregoriańskim, protestanckim, na melodiach psalmów, pieśni religijnych itp.
- Program studiów ma na celu przygotowanie starannie wyselekcjonowanego, zróżnicowanego pod względem stylistycznym repertuaru utworów organowych, który uwzględni dzieła Jana Sebastiana Bacha, szczególnie jego preludia i fugi, preludia chorałowe, zwłaszcza ze zbioru „Orgelbüchlein”, a także wybrane gatunki okresu

przedbachowskiego (renesans, barok), utwory XIX i XX w. oraz dzieła muzyki polskiej.

- Na pierwszym roku studiów (I i II semestr) zwraca się szczególną uwagę na warsztat i wypracowanie umiejętności różnicowania techniki gry (w oparciu o wybór różnorodnych pod względem stylistycznym utworów organowych).
- Kolejne semestry (III, IV, V) to praca nad przygotowywaniem zróżnicowanego repertuaru, przydatnego do muzycznej oprawy mszy, nabożeństw oraz innych obrzędów liturgicznych.
- W każdym semestrze student przygotowuje repertuar o czasie trwania około 35 min., który wykonuje w części podczas egzaminu semestralnego oraz w ramach audycji.
- W VI semestrze student przygotowuje pod kierunkiem pedagoga program egzaminu dyplomowego. Program egzaminu dyplomowego o czasie trwania ok. 45 min., zaaprobowany przez pedagoga prowadzącego, podlega zatwierdzeniu przez Katedrę Organów, Klawesynu i Muzyki Dawnej.

Efekty kształcenia (uczenia się) po ukończeniu przedmiotu

- w zakresie wiedzy:

- Posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością (K1_W02).

- w zakresie umiejętności:

- Dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych (K1_U01).
- Jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej (K1_U02).
- Posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów (K1_U04).
- Posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów (K1_U05).
- Posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K1_U09).
- Opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i być świadomym problemów specyficznych dla danego instrumentu (K1_U10).
- Poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazywać umiejętność doskonalenia warsztatu technicznego poprzez samodzielną pracę (K1_U12).
- Posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych, metrycznych, aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów (K1_U13).

- w zakresie kompetencji społecznych:

- Realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z niezależnego wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji (K1_K02).

Metody nauczania

Wykład, zajęcia indywidualne

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

ROK	I		II		III	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	8	8	8	8	8	10
Ilość godzin w semestrze	30	30	30	30	30	30

Rodzaj zaliczenia	egz	egz	egz	egz	egz	zal/ed
LEGENDA	zal – zaliczony; zs – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ed – egzamin dyplomowy					

Kryteria oceny

- Każdy semestr studiów (I-V) kończy się obowiązkowym egzaminem praktycznym w formie krótkiego recitalu o czasie trwania około 20 min.; studenci prezentują wówczas wybór z repertuaru, przygotowanego w ciągu danego semestru.
- Program egzaminu dyplomowego (semestr VI) winien zawierać solowe utwory organowe: wirtuozowskie i kantylenowe (chorałowe) mające zastosowanie w liturgii (ok. 45 min).
- Przy ustalaniu oceny bierze się pod uwagę następujące aspekty:
 - kwalifikacja (ilość i jakość) przygotowanego repertuaru,
 - rzetelność wykonania – zgodność z zapisem nutowym,
 - walory artystyczne – interpretacja,
 - indywidualność wykonania,
 - zgodność ze stylistyką – dobór właściwych środków wykonawczych,
 - poziom umiejętności – stopień trudności prezentowanego repertuaru,
 - samodzielność wykonania,
 - aktywność oraz szczególne osiągnięcia studenta – udział w konkursach i znaczących koncertach na terenie uczelni i poza uczelnią,
 - całokształt pracy studenta w semestrze.

Literatura (piśmiennictwo)

- Ferdinand Klinda *Orgelregistrierung* Leipzig 1987.
- Jon Laukwik *Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis* Carus-Verlag Stuttgart 1996
- Jon Laukwik *Orgelinterpretation der Romantik* – szczególnie fragmenty publikowane na łamach Ruchu Muzycznego.
- Nikolaus Harnoncourt *Muzyka mową dźwięków* Warszawa 1995.
- Irena Wiselka-Cieślak *Organy związane z działalnością Jana Sebastiana Bacha* Łódź 1998.
- Jerzy Gołos *Polskie organy i muzyka organowa* Warszawa 1972.
- Radosław Marzec *Interpretacja utworów organowych J.S. Bacha w świetle źródeł XVIII-wiecznych* Lublin 2005.
- Marcin Szelest *Przemiany stylistyczne we włoskiej muzyce organowej przełomu XVI i XVII stulecia*, Kraków 2007.
- Wybrane artykuły zawarte w materiałach z Międzynarodowych Sesji Organowych „*Organy i muzyka organowa*”. Zeszyty naukowe Akademii Muzycznej w Gdańsku.
- Wybrane artykuły, w szczególności prof. Franciszka Wesołowskiego, zawarte w Zeszytach Naukowych Akademii Muzycznych w Łodzi i we Wrocławiu.

Język wykładowy

Polski

Imię i nazwisko wykładowcy

prof. dr hab. Piotr Grajter
 prof. dr hab. Irena Wiselka-Cieślak
 dr hab. Krzysztof Urbaniak
 mgr Karol Hilla
 mgr Adam Tański